

4 Filipino

Unang Markahan

PIVOT4A

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand name*, tatak o *trademark*, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-arang iyon. Ang anomang gamit maliban sa aklat na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Ang modyul na ito ay maingat na sinuri at binago alinsunod sa itinakda ng DepEd Rehiyon 4A gayundin ng Sangay na Tagapamahala ng Kurikulum at Pampagkatuto sa CALABARZON. Ang lahat ng bahagi ng modyul na ito ay tiniyak na walang nilalabag na panuntunan na nakasaad sa Karapatang Intelektuwal na Pag-aari para sa pamantayan sa pag-aaral.

Mga Patnugot

FILIPINO

Ikaapat na Baitang

Regional Office Management and Development Team: Job S. Zape, Jr., Elaine T. Balaogan, Romyr L. Lazo, Fe M. Ong-Ongowan, Lhovie A. Cauilan, Ephraim L. Gibas

Schools Division Office Development Team: : Rommel S. Bautista, Elpidia Bergado, CID-Chief, Kristine G. Belando, Cora Mojado, Benipe Atlas, Nancy S. Marasigan, Mercelia P. Salazar, Eris R. dela Cruz, Precious Mae B. Yaya

Filipino Ikaapat na Baitang

PIVOT IV-A Learner's Material

Unang Markahan

Unang Edisyon, 2020

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon IV-A CALABARZON

Patnugot: Wilfredo E. Cabral

Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

PIVOT 4A CALABARZON

Gabay sa Paggamit ng PIVOT Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang Modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutunan ang mga aralin sa asignaturang Filipino. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa pagbibigay sa ating mga mag-aaral ng tamang paraan ng paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pag-unawa sa pagpapakita ng kakayahan ng may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at *icon* na dapat mong maunawaan. Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Inaasahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT Modyul

	Bahagi ng LM	Nilalaman
Panimula	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na outcome ng pagkatuto para sa araw o lingo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad	Subukin	Ang bahaging ito ay naghahanap ng mga aktibidad, gawain, nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral, karamihan sa mga gawain ay umiinog lamang sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC lalo na ang bahaging ito ay nagbibigay ng oras para makita ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan	Isagawa	Ang bahaging ito ay may iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kailangang Knowledge Skills and Attitude (KSA). Pinahihintulutan ng guro ang mga mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga KSA upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kanilang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain ng buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kanilang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Iangkop	
Paglalapat	Isaisip	Ang bahaging ito ay nagtuturo sa mag-aaral ng proseso na maipakikita nila ang mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga at makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kanilang kaalaman sa pagbibigay ng repleksiyon, pag-uugnay o paggamit nang epektibong nito sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mga mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na nagbibigay sa kanila ng pagkakataong pagsamahin ang mga bago at lumang natutuhan.
	Tayahin	

Wastong Gamit ng mga Pangngalan sa Pagsasalita Tungkol sa Sarili at sa Ibang Tao sa Paligid

I

Aralin

Bilang isang mag-aaral, inaasahang magkakaroon ka ng pagkatuto sa iba't ibang pagsasanay kung saan ay mahahasa ang iyong kaalaman at magagamit ang iyong mapanuring pag-iisip tungo sa ikauunlad ng iyong kakayahan sa pag-aaral.

Sa aralin na ito, ay maipamamalas mo ang iyong kakayahan na magamit nang wasto ang mga pangngalan sa pagsasalita tungkol sa iyong sarili at sa ibang tao sa paligid.

Tukuyin ang mga pangngalan sa larawan na nasa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Piliin sa talata ang mga pangngalan.

Si Mang Ambo ay isang magsasaka. Malawak ang lupaing minana niya sa kanyang mga magulang. Kaya katulong niya ang kanyang pamilya sa pagtanim ng mga prutas at gulay. Mayroon din silang mga alagang hayop sa kanilang likod-bahay.

Tuwing pista o kahit anong okasyon ay hindi na sila bumibili ng mga sangkap sa kanilang lulutuin. Pumipitas na lamang sila ng mga gulay sa kanilang taniman. Pati na rin ang panlahok sa karneng manok at baboy.

Bilang mabuting kapitbahay, binibigyan nila ang mga ito ng mga inaning prutas at gulay.

Ano nga ba ang pangngalan ? Ang **pangngalan** ay salita o lipon ng mga salita na tumutukoy sa pangalan ng tao, pook, hayop, bagay o pangyayari.

Halimbawa:

tao – John, Jhasmine, nanay, tatay, tiya, lolo

bagay – lapis, mesa, bintana

pook – paaralan, Batangas, sa ilalim ng puno

hayop – kalabaw, manok, ibon

pangyayari – Bagong Taon, Piyesta, Binyag

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Gamitin sa pangungusap ang mga sumusunod na pangngalan. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Antipolo City	6. Bagyong Ondoy
2. Gng. Reyes	7. Buwan ng Wika
3. Dr. Garcia	8. elepante
4. banig	9. telebisyon
5. magulang	10. Angel Locsin

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 : Basahin mo ang mga pangungusap. Hanapin ang pangngalan sa bawat bilang. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Si Mara ay mahusay gumuhit. Madalas siyang magwagi sa paligsahan.
2. Sina Mandy, Zoren at Liza ay magkakapatid.
3. Si Nelda ay masipag magwalis ng kanilang bakuran.
4. Naglaro ng patintero sina Aldrin at Ariel sa likod-bahay.
5. Si Belen, Linda, Mila ay nasa Ikalimang Baitang. Mahilig silang umawit.
6. Marami ng tao ang nagkakasakit dulot ng pandemya.

Pormal na Kahulugan ng Salita

I

Aralin

Sa aralin na ito ay maipamamalas mo ang kakayahan mo na matututuhan ang kaalaman tungkol sa pormal na kahulugan ng mga salita. Dito mo rin matutuhan ang wastong bigkas ng salita, pagpapantig, mga kahulugan, at kasingkahulugan ng mga salita.

Basahin ang mga salita.

tadyang

manghuhula

tahanan

gusali

linangin

suliranin

Kaya mo bang ibigay ang mga kahulugan ng sumusunod na mga salita?

1. tadyang 2. manghuhula 3. tahanan 4. gusali 5. suliranin

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Subukin mo namang ibigay ang kahulugan ng mga salita sa ibaba na hindi ka gumagamit ng diksiyonaryo. Piliin lamang ang letra ng tamang sagot. Gamitin ang iyong kuwaderno.

1. apaw-Umaapaw ang ang tubig sa kanal.

A. punong-puno B. kakaunti C. kalahati D. sapat lamang

2. alituntunin-Sundin ang mga alituntunin sa paaralan.

A. paunawa B. panuto C. pakiusap D. lagusan

3. magpunyagi-Ang mga batang masinop ay kailangang magpunyagi.

A. magpaunlad B. magdalamhati C. magsikap D. magpasakit

4. hinala- Masama ang naghihinala sa kapuwa.

A. panaginip B. agam-agam C. pagkalito D. pagsisikap

Pag-aralan mo ito :

Ang **diksiyonaryo** ay nagpapakita ng wastong bigkas ng salita, pagpapantig, uri ng bahagi ng pananalita, ang salitang-ugat, mga kahulugan at kasingkahulugan.

Bawat pahina ng diksiyonaryo ay may pamatnubay na salita. Ito ay ginagamit para mapadali ang paghahanap ng salita sa diksiyonaryo.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Gamit ang pahina ng diksiyonaryo ibigay ang pormal na kahulugan ng mga sumusunod na salita:

1. Kalinangan
2. Kalikaw
3. Kaligtasan
4. Kalikasan
5. kaliguyan

kalikasan	kalinangan
kalikasan (likas) png. 1. mundo at lahat ng bagay sa paligid nito na hindi ginawa ng tao. 2. Pagkana-natural ng isang bagay. kalikaw png. paikot na paghalo sa tubig o anumang likido. - k a l i k a w i n pd.pagkalikaw png. Ks: kalawkaw, halo	kaligtasan (ligtas) png. pagkalayo sa panganib. sk. Katubusan, kawalang-panagnib. Kaliguyan (ligoy) png. Nang paligoy-ligoy o hindi diretsahan. Kalinangan (linang) pangkultura. 2. kaalaman; karunungan

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 : Ating balikan ang unang pagsasanay na iyong nasagutan. Sa bahaging ito, isulat ang iyong nalalaman sa pagbibigay ng kahulugan ayon sa diksiyonaryo.

1. _____.
2. _____.
3. _____.
4. _____.
5. _____.

Pagtukoy sa Elemento ng Kuwento

I

Aralin

Bilang isang mag-aaral, ay inaasahang magkakaroon ka ng pagkatuto sa iba't ibang pagsasanay kung saan ay mahahasa ang iyong kaalaman sa pagtukoy sa mga elemento ng kuwento at matutulungan ka ng araling ito na makatuklas ng mga bagong kaalaman tungkol sa sarili na magagamit mo sa pang-araw-araw na buhay.

Tingnan ang mga salita. Isulat ang **K** kung tumutukoy ito sa elemento ng kuwento at **H** kung hindi.

1. sa tabing ilog
2. naghabulan ang mga tao sa palengke
3. paano
4. Maria at Jose
5. ninakaw

Nasagutan mo ba ? Natukoy mo ba ? Simulan ang mga sumusunod na gawain para maunawaan mo ang mga elemento ng kuwento.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Basahin ang kuwento at sagutin ang mga tanong.

Si Juan Na Ayaw Mag-aral

Sa isang bayan sa lalawigan ng Batangas mayroong isang anak-mayaman na ang pangalan ay Juan. Palibhasa ay anak-mayaman, inakala niyang hindi na niya kailangan pang mag-aral. Subalit, lingid sa kanyang kaalaman na babaliktad pala ang tadhana niya dahil sa mga hindi inaasahang pangyayari.

Bigla na lamang nalugi ang negosyo ng kanilang pamilya. Unti-unting naubos ang kayamanan nina Juan. Kahit saang tanggapan ay wala siyang mapasukan dahil hinahanapan siya ng diploma. Ngayon ay nagsisisi si Juan dahil hindi siya nakatapos ng kaniyang pag-aaral.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Sagutin ang mga sumusunod na tanong.

Sino ang tauhan sa kuwento?(Tauhan)

Saan ito naganap? (Tagpuan)

Paano nagsimula ang kuwento? (Panimula)

Ano ang unang mahalagang pangyayari sa kuwento?(Saglit na kasiglahan)

Ano ang kanilang naging problema o suliranin? (Suliranin)

May naganap bang sagutan o tampuhan sa kuwento? Kung mayroon ano ito? (Tunggalian)

Ano ang kanilang naging solusyon sa problema? (Kasukdulan)

Paano nagtapos ang kuwento? (Wakas)

Tandaan mo ito:

Ginamit ang mga elemento upang mabuo ang isang kuwento. Tandaan mo na ang mga elemento ang nagbubuo sa isang kuwento. Ito ay ang mga sumusunod.

Tauhan, Tagpuan, Banghay (Panimula, Saglit na kasiglahan, Kasukdulan, Kalasan, Wakas), Kaisipan, Suliranin, Tunggalian at Paksang Diwa.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 : Tukuyin kung anong bahagi ng kuwento ang mga sumusunod.

1. Habangbuhay silang nagsama.
2. Sa isang liblib na kagubatan.
3. Nagsigawan ang lahat ng manonood.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 : Basahing mabuti ang kuwento at tukuyin ang tauhan, tagpuan at banghay.

Pasikat pa lamang ang araw nang magpunta sa bukid si Kardo. Hila-hila niya ang kanyang kalabaw habang naglalakad sa tabi ng kalsada. Sa kanilang paglalakad, habang nagmamaneho ng kanyang dyip si Ben, hindi niya napansin ang papatawid na si Kardo at ang kanyang kalabaw. Mabilis na pinihit ni Ben ang manibela kaya't nahulog ito sa isang kanal. Pasugod na pinuntahan ni Kardo si Ben. Nawala ang galit ni Ben nang makita niyang hinihila ng kalabaw ang kanyang dyip.

Mga Bahagi ng Kuwento

I

Marami ka na bang nabasang kuwento. Matutukoy mo ba ang mga ito? Kaya mo ba itong maisalaysay na muli sa iyong pamilya?

Sa aralin na ito, ay matutulungan ka na makatuklas ng mga bagong kaalaman tungkol sa pagtukoy ng mga bahagi ng kuwento.

Sabihin kung anong bahagi ng kuwento ang tinutukoy ng mga sumusunod na pangungusap.

1. Noong unang panahon, sa isang napakalayong lupain.
2. Naging maayos ang paghihiwalay ng magkaibigan.
3. Habangbuhay na silang naging magkasama.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Pag-aralan ang larawan. Lagyan ng bilang isa (1) hanggang apat (4) ang simula hanggang wakas. Ilagay ang salita na tumutukoy sa bahaging simula, kasukdulan at wakas ng kuwento. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

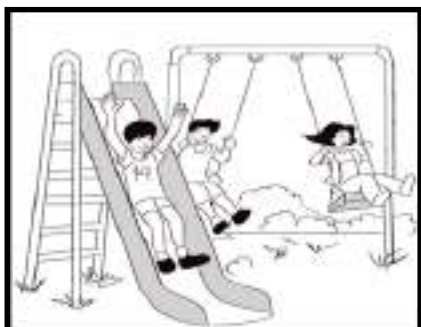
___A

___C

___B

___D

Tandaan ang mga Bahagi ng Kuwento:

Panimula- nagsasaad ng unang pangyayari o paano nagsimula ang kuwento. Ito ang pangyayari na unang nagaganap sa kuwento o bilang panimula ng isang kuwento.

Kasukdulan- pagkamit ng katuparan o kasawian ng kanyang ipinaglalaman. Ito ang bahagi kung saan nabibigyang solusyon ang kanilang naging suliranin o problema.

Wakas- kinahinatnan ng kuwento.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Sumulat/Lumikha ng isang kuwento na hango sa iyong sariling buhay. Gamitin ang mga kaalamang natutuhan sa aralin.

Panimula	Kasukdulan	Wakas
Unang Bahagi	Pangalawang Bahagi	Pangatlong Bahagi

A

Sa iyong mga napanood na palabas sa telebisyon, sa pelikulang napanood sa sinehan noon at sa nabasang mga kuwento, tukuyin ang mga bahagi ng kuwento, isalaysay muli ito at isulat ang pagkakasunod-sunod nito. Gamitin ang rubriks sa ibaba.

Rubriks

Puntos	Nakalikha ng sariling kuwento	Nagamit ang bahagi ng kuwento	Nakapokus sa paksa
Nakasunod (5)			
Hindi gaano (3)			
Hindi nagawa (0)			

Pagsulat ng Talata Tungkol sa Sarili

I

Aralin

Bilang isang mag-aaral, inaasahang magkakaroon ka ng pagkatuto sa iba't ibang pagsasanay kung saan ay mahahasa ang iyong kaalaman at magagamit ang iyong mapanuring pag-iisip tungo sa ikauunlad ng kakayahan sa pagsulat ng talata tungkol sa iyong sarili.

Bago ka magsimula sa iyong paglalakbay nais ko munang subukin ang iyong kaalaman kung ano ang iyong nalalaman o naaalala tungkol sa pagsulat ng talata. Kumuha ng malinis na papel at sagutin ang mga sumusunod na gawain.

Ipabasa ang talata sa iyong magulang o kapatid, o kung sinoman ang nakatatandang kasama sa bahay, punan ng angkop na impormasyon ang patlang upang mabuo ang talata tungkol sa iyong pamilya.

Ako ay si ____ 1. Ang aking mga magulang ay sina 2____ at 3_____. 4. _____ kaming magkakapatid. Nakatira kami sa _____ (5.) Masasabing simple lamang ang aming pamumuhay ngunit masaya ang aming pamilya.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Pumili ng isang paksa at sumulat ng talata tungkol dito.

1. Pangyayari sa iyong buhay na hinding hindi mo malilimutan.
2. Ang karanasan mo sa pandemya na COVID-19.

Tandaan :

- Sa pagsulat ng isang sariling talata, laging tatandaan na mahalaga ang paksa upang maipahayag nang wasto ang nais iparating sa mambabasa.
- Isaayos ang bawat pangungusap. Laging tatandaan ang tamang organisasyon ng ideya.
- Ipasok ang unang salita sa bawat pangungusap.
- Maging matapat sa pagbibigay ng impormasyon tungkol sa iyong sarili. Huwag mahiyang ilarawan ang iyong mga katangian.

- Isaalang-alang din ang paggamit ng palugit at malaking letra sa unang salita.
- Gumamit ng wastong pananda tulad ng tuldok, kuwit, tandang pananong sa pangungusap kung naghahanap ng kasagutan at tandang padamdam kung nagsasaad ng pagkabigla.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2 : Buuin ang talata tungkol sa iyong sarili.

Ako si _____. Mahilig akong _____ at _____. Pagkatapos kumain ng _____ ay tumutulong ako sa aking _____ sa mga gawaing bahay tulad ng _____, _____, at _____. Pagkatapos ay _____ kami ng aking mga _____.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pumili ng dalawang paksa na pamilyar sa iyo. Sumulat ng talata tungkol dito.

1. Ang paborito kong laruan.
2. Pandemya: Layuan Mo Ako
3. Titser! Titser ! Kailan Ka Makikita
4. Ako at ang Aking Pamilya
5. Ang Aking Paaralan

Rubriks

	Nakasulat ng talata	Nakapagpahayag ng sariling karanasan	May maayos na pagsasalaysay
Naisagawa	5	3	2
Hindi gaanong naisagawa	3	2	1
Hindi nagawa	0	0	0

Pagsasalaysay Muli nang may Wastong Pagkakasunod-sunod ng Napakinggang Teksto gamit ang mga larawan, Signal Words at Pangungusap

I

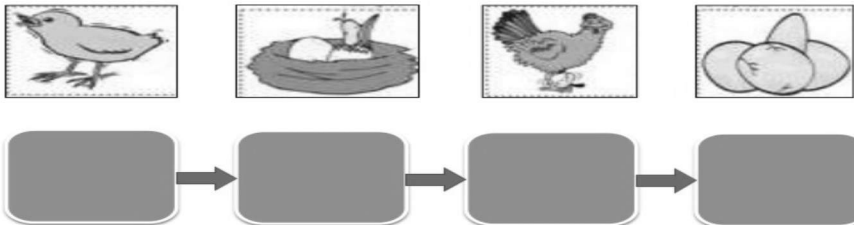
Aralin

Sa aralin na ito ay makatutuklas ka ng mga bagong kaalaman tungkol sa pagsasalaysay nang may wastong pagkakasunod-sunod ng napakinggang teksto gamit ang mga larawan, *signal words* at pangungusap.

Alin nga ba ang nauna itlog o manok?

Pagsunod-sunurin ang mga larawan. Lagyan ng bilang ang mga ito. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Isaayos ang larawan ayon sa pagkakasunod – sunod na anyo ng siklo ng manok. Ilagay ang larawan sa bawat kahon.

D

Panuto: Basahin ang maikling kuwento at pagsunod-sunurin ang mga pangyayari gamit ang mga larawan. Lagyan ng bilang 1 hanggang 4.

Ang Sabado ni Von

(ni: Maria Hazel J. Derla)

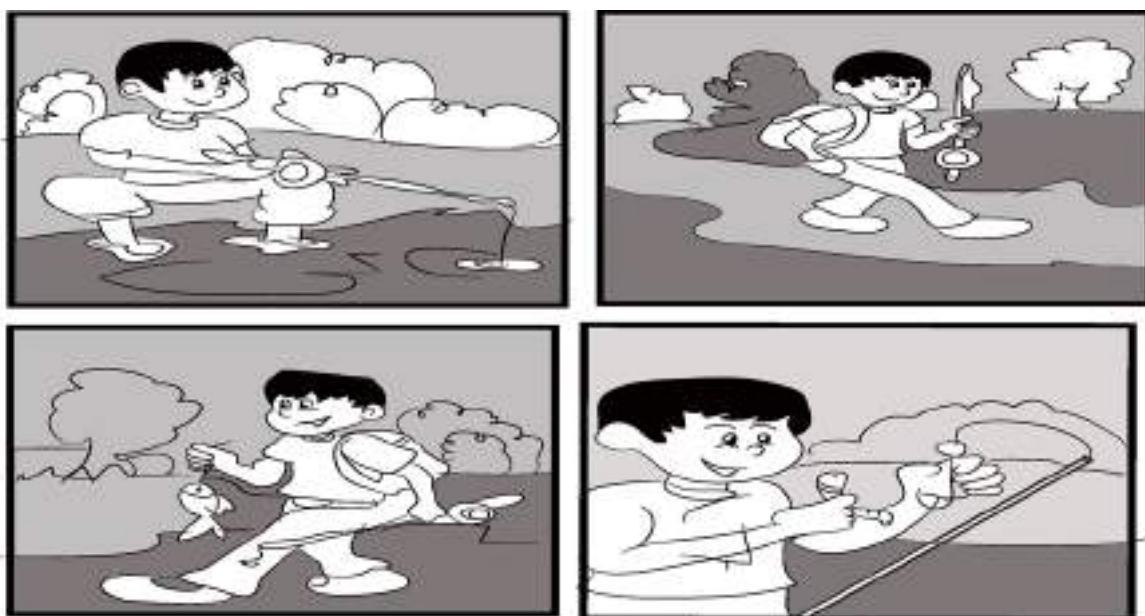
Isang Sabado ng umaga maagang gumising si Von. Kinuha niya ang kaniyang backpack pati na rin ang kaniyang pangawil at ang latang inihanda niya noong nakaraang gabi. Pumunta siya sa hardin sa likod ng bahay at tuwang-tuwa ng makakita ng mga matatabang bulati. Ngayon handa na siya. Pasipol-sipol siya habang naglalakad papunta sa ilog na hindi naman kalayuan sa kanila.

Pagdating sa tabing ilog, humanap siya ng malilim na lugar at inihanda ang kanyang pangawil at naglagay ng isang bulati rito.

Naupo sa tabing ilog at inihagis ang kanyang pangawil at tahimik na naghintay. Nang hindi nagtagal, gumalaw ang kanyang pangawil at dali-daling tumayo sa kanyang kinauupuan upang hilahin ito. Laking gulat niya sa kanyang nakita ng umagang iyon. Agad niya itong kinuha at inihanda ang kaniyang kagamitan.

Tuwang-tuwa siya sa malaking isda na nahuli niya. Dali dali siyang umuwi para ibigay sa kanyang ina ang kanyang malaking huli nang araw na iyon at iyon ang kanilang naging masarap na pananghalian.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Pagsunod-sunurin ang mga larawan. Lagyan ito ng bilang 1-4.

Tandaan :

Ang mga pangyayari o mga hakbang ay inaayos nang may pagkakasunod-sunod ayon sa panahon. Sumusunod ang kahalagahan ng isang ideya, gawain o pangyayari sa isang kuwento, isang resipi sa paggawa ng lutuin o sa isang hulwaran ng pagsasaayos.

Ang halimbawa ng mga salitang nagpapahiwatig ng isang hulwaran ng pagkakasunod-sunod ay:

una, pangalawa	nang malaunan	at sa wakas
sumunod	nagsimula	ang pinakahuli
pagkatapos	unang-una	pinakamahalaga

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Lagyan ng bilang 1-5 ang sumusunod na pamamaraan ng pagluto ng banana cue.

_____ Tuhugin ang nalutong banana cue sa istik.

_____ Talupan ang mga saging.

_____ Ilagay ang saging sa kumukulong mantika.

_____ Initin ang mantika sa kawali.

_____ Ilagay ang asukal para kumapit sa saging.

A

Mga Hakbang at Paghahanda sa Pagdating ng Bagyo

Una, ay sundan sa radyo o telebisyon ang mahahalagang balita sa pagsama ng panahon. Pangalawa ay mag-imbak ng mga pagkain sa bahay lalong-lalo na iyong mga de-lata upang hindi magutom. Pagkatapos ay mag-imbak din ng posporo, kandila, flashlight at baterya na maaaring magamit kung kinakailangan. Pinakamahalaga sa lahat ay manatiling mahinahon sa lahat ng sandali upang makaiwas sa dagdag na sakuna. At panghuli, kailangang makinig sa mga balita tungkol sa pagbabago ng panahon.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Isulat ang mga pangungusap kung ano ang mga hakbang na dapat sundin kung may paparating na bagyo.

Una _____

Pangalawa _____

Pangatlo _____

Puntos	Nakalikha ng talata / sanaysay	Nakagamit ng mga signal words	Nakapokus sa hakbang sa paghahanda para sa bagyo
Nakasunod (5)			
Hindi gaano (3)			
Hindi nagawa (0)			

Pagsagot ng mga Tanong sa mga Tekstong Pang impormasyon

Week
4

I

Aralin

Sa aralin na ito ay matutuhan mo ang tungkol sa tekstong pang-impormasyon. Ito ay nagsasaad ng mga sulating di-kathang-isip (non-fiction) na ang layunin ay makapagbigay alam sa mga mambabasa tungkol sa isang paksa. Ito ay makikita o mababasa mo sa mga magasin, talambuhay, aklat ng kasaysayan at iba pang katulad nito.

Sagutin ang mga sumusunod na tanong.

1. Batay sa iyong kaalaman, ano ang ibig sabihin ng COVID-19?
2. Bakit ipinagbabawal ng mga may katungkulan sa pamahalaan ang lumabas ng bahay sa panahong ito ng pandemya?
3. Paano mo mapangangalagaan ang iyong sarili sa panahon ng ganitong kalamidad?
4. Sa iyong pagkaunawa, hanggang kailan kaya magtatagal ang pandemyang ito?

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Basahin ang teksto at suriin ang mga kasagutan sa mga tanong.

Talambuhay ni Juan Luna

Siya ay isa sa kinilalang bayani ng ating bansa. Inilagay siya sa pedestal ng Pilipinas sa larangan ng pagpipinta dahil sa mga obra maestrang The Death of Cleopatra, Blood Compact at Spolarium.

Si Juan Luna ay ipinanganak noong ika-23 ng Oktubre, taong 1857 sa Badoc, Ilocos Norte. Siya ay anak nina Joaquin Luna at Laureana Novicio.

Siya ay nag-aral sa Ateneo de Manila at sa Academia de Dibujo y Pintura sa Maynila. Pangarap niyang maging isang mandaragat kayat siya matiyagang nag-aral ng nabigasyon o paglalayag. Nakamit niya ang katibayan sa pagiging mandaragat noong 1875. Nagtrabaho siya sa barko at nakarating sa maraming magandang lugar. Ito ang nagtulak sa kanya upang mahilig sa pagpipinta. Nag-aral siya ng pagpipinta sa Madrid, sa Escuela de Bellas Artes, Ang kanyangnaging guro ay si Alejo Veja.

Karamihan ng kanyang mga ipininta ay nagkamit ng mga karangalan. Ilan sa kanyang mga obra maestra ay ang Death of Cleopatra (Ang kamatayan ni Cleopatra), Blood Compact (sanduguan) at Spolarium. Dahil sa mga larawang iginuhit niya, si Juan ay pinaghinalaang kasapi sa kilusang bumabaka sa pamahalaan. Noong 1896, siya at ang kapatid na si Antonio Luna ay hinuli at ibinilanggo sa Fort Santiago sa hinalang kasapi ng Katipunan.

Taong 1897, si Juan ay pinalaya at agad na nagbalik sa Esapanya upang lakarin ang paglaya ng kanyang kapatid na si Antonio. Tumulong din siya kina Rizal, Lopez- Jaena at iba pang mga Pilipinong nasa Europa sa kanilang krusadang makamit ang reporma para sa Pilipinas.

Matapos siyang maglakbay sa iba't ibang lugar sa Silangan, inabot siya ng matinding karamdaman na kumitil ng kanyang buhay noong ika-7 ng Disyembre, taong 1899.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2 : Batay sa nabasang teksto, sagutin ang mga sumusunod na tanong.

1. Anong halimbawa ng tekstong pang-impormasyon ang inilahad sa teksto?
2. Ano-ano ang mga obra maestra ni Juan Luna?
3. Bakit siya pinaghinalaang kasapi sa kilusang bumabaka sa pamahalaan?
4. Bakit siya bumalik sa Espanya matapos siyang palayain sa pagkakabilanggo?
5. Ano ang sanhi ng pagkamatay ni Juan Luna?

Tandaan :

Ang tekstong pang impormatibo o tinatawag ding ekspositori ay isang anyo ng pagpapahayag na naglalayong magpaliwanag at magbigay ng impormasyon. Kadalasang sinasagot nito ang mga batayang tanong na ano, saan, kailan, sino at paano.

Ang ilang tiyak na halimbawa ng tekstong impormatibo ay biyograpiya, mga impormasyong matatagpuan sa diksiyonaryo, encyclopedia, almanac, mga pananaliksik sa mga journal, siyentipikong ulat at mga balita sa radyo, telebisyon at pahayagan.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Batay sa nabasang teksto, sagutin ang mga sumunod na tanong.

Maliitang Pagmimina, Malaking Problema

Maraming pook sa Pilipinas ang mayaman sa ginto kaya maraming Pilipino ang nagmimina rito kung saan kumikita naman sila. Ngunit gumagamit sila ng asoge o mercury upang matanggal ang ginto sa kinatataguang bato. Lason sa lamang –dagat at sa tao ang asoge. Matindi at masakit sa ulo’t gulugod ang napasok sa asoge. Sa dami ng nagmimina ay tone-toneladang asoge ang natitipon sa mga batis at ilog na gamit sa pagmimina ng ginto. Maiisip mo ang panganib ng asogeng ito sa mga mamamayan.

1. Ano ang pamagat ng teksto?
2. Ilarawan ang bansang Pilipinas batay sa tekstong binasa.
3. Paano nakatutulong sa tao ang pagmimina?
4. Bakit mapanganib ang asoge sa tao at lamang-dagat?
5. Anong ahensiya kaya ng gobyerno ang dapat na makialam sa kasong ito?

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Sagutin ang bawat katanungan sa ibaba upang makabuo ng salaysay.

Ang 1. _____ ay dala ng kagat ng lamok. Ang mga lamok na may dalang virus ay nangingitlog sa (2) _____. Sa (3) _____ lamang lumalabas ang lamok na ito mula sa kanilang pinangingitlugan. Upang matalos nang maaga kung may dengue ang isang tao, dapat makilala ang mga palatandaan ng sakit na ito tulad ng mga sumusunod: (4) _____. Lubhang mapanganib ang sakit na dengue, kaya’t huling paalala makabubuting (5) _____ upang maging malayo sa sakit na dengue.

Pagsulat ng Kuwento

Aralin

I

Sa aralin na ito, inaasahang makasusulat ka ng kuwento tungkol sa isang kilalang tao katulad ng inyong Punong Bayan, Kapitan, Doktor o naging guro mo sa inyong paaralan.

May alam ka bang kuwento tungkol sa mga taong kilala sa inyong pamayanan o barangay. Sino ito? Kaya mo bang sumulat ng maikling kuwento tungkol sa kaniya?

D

Panuto: Basahin ang kuwento at sagutin ang mga tanong.

Simpleng pamumuhay ang kinagisnan ni Juan Miguel. Lumaki siya na kapiling ang kanyang mga magulang. Noong panahon na siya ay nag-aaral, kasabay nito ang pagtulong niya sa kanyang mga magulang sa pagtitinda ng isda sa palengke. Ang ilan sa kanilang kinikita ang siyang baon niya sa pagpasok. Nagtapos siya sa elementarya at sekondarya na may mataas na karangalan. Ito ang naging puhunan niya upang maging iskolar ng bayan. Natapos niya ang kursong Political Science. Sa kasalukuyan, siya ay isang mahusay na alkalde ng ating bayan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Batay sa nabasa mong kuwento, kaya mo na bang sagutin ang mga sumusunod na tanong.?

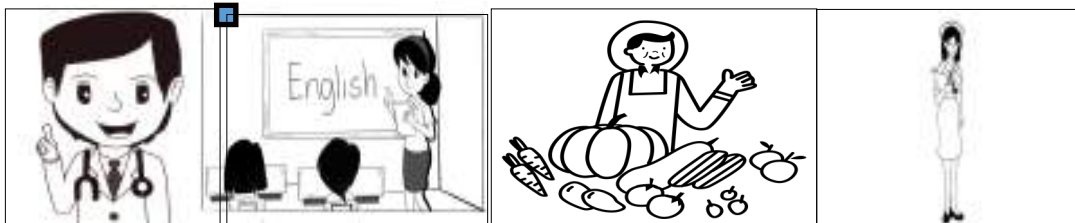
1. Ano ang inilalahad ng kuwento? 2. Sino ang itinampok sa kuwento?
3. Saan naganap ang kuwento? 4. Paano siya nakapag-aral sa kolehiyo?

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Sumulat ka ng kuwento tungkol sa iyong nanay o tatay. Isalaysay ang magagandang katangian ng nanay o tatay mo.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pumili ng isang larawan at sumulat ng isang kuwento tungkol sa kanila. Gawin ito sa iyong kuwaderno o sagutang papel.

Tamang Bilis, Diin, Ekspresyon at Intonasyon sa Pagbasa

I

Aralin

Bilang isang mag-aaral, inaasahang magkakaroon ka ng pagkatuto sa iba't ibang pagsasanay kung saan ay mahahasa ang iyong kaalaman at magagamit ang iyong mapanuring pag-iisip tungo sa ikauunlad ng kakayahan sa pagsulat ng talata tungkol sa pagbasa ng maikling tula nang may tamang bilis, diin, ekspresyon at intonasyon.

Bigkasin ang mga sumusunod na salita:

- A. Dumating na ang Pangulo.
- B. Dumating na ang Pangulo?
- C. Ako
- D. Ako?
- E. Lumilindol.
- F. Lumilindol?
- G. Lumilindol!

Kaya mo bang bigkasin ang mga sumusunod na salita sa harapan ng iyong magulang/kapatid/tagapag-alaga. Bigkasin mo ito ng malakas.

D

Ating alamin, pag-aralan at sukatin kung ano ang inyong nalalaman o naaalala tungkol sa pagbasa ng maikling tula nang may tamang bilis, diin, ekspresyon at intonasyon.

Basahin ang tula at bigyang-pansin ang tamang bigkas, tono, intonasyon at ekspresyon.

Ako ay Pilipino

Ang dugo'y maharlika, Likas sa aking puso
Adhikaing kayganda, Sa Pilipinas na aking bayan
Lantay na Perlas ng Silanganan, Wari'y natipon ang kayamanan
ng Maykapal!
Sa aking katutubo ang maging mapagmahal
Ako ay Pilipino, Ako ay Pilipino
Isang bansa, isang diwa ang minimithi ko.
Sa bayan ko't bandila, Laan buhay ko't diwa
Ako ay Pilipino, Pilipinong totoo.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 :

1-3 Magbigay ng 3 salitang mabilis bigkasin.

4-6 magbigay ng 3 salitang binigkas ng may diin.

7-8 Magbigay ng 2 linya na may ekspresyon.

Paano binigkas ang mga salita ? Mabilis ba ito o mabagal ?

Nasaan ang diin sa pagbigkas ng Wari'y? Una o ikalawang pantig?

Ano ang dapat na maging ekspresyon habang binibigkas ang tula?

Paano ang intonasyon sa huling linya?

Tandaan :

Kasama sa pag-aaral ang angkop na paraan ng pagbigkas ng salita tulad ng wastong tono, diin, ekspresyon at intonasyon upang maghatid ng kalinawan sa pagpapatid ng nais ipahayag.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2 : Bigkasin nang may tamang bigkas ang huling tula nang may diin, bilis, , ekspresyon at intonasyon.

Sabi ni Lolo, madaling maging tao.

Ang sambit ni Lola, mahirap magpakatao

Sa kilos man at salita, inyong makikilala

Ang nilakhang paligid pati ina at ama.

A

Panuto: Ipabasa ang mga tugma nang may tamang bilis, diin, ekspresyon at intonasyon sa magulang o kapatid. Sagutin ang tanong sa ibaba.

A. Tulog na bunso, sa iyong duyan C.May uwing kendi at saka tinapay

B. Babalik agad ang iyong tatay D.Mayroon pang magandang laruan

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3:

1-3. Magbigay ng tatlong salita mula sa tula ang mabilis na binigkas?

4-6. Magbigay ng tatlong salita na binigkas nang may diin sa dulo?

Pagpapahayag ng Sariling Opinyon o Reaksyon

I

Aralin

Sa aralin na ito, maipamamalas mo ang kakayahan mo na makapagpahayag ng sariling opinyon o reaksiyon sa napakinggan o napanood na isyu o usapan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Ibigay ang iyong pahayag sa pangungusap na makikita sa screen.

Maging mahinahon sa lahat ng oras.
Maging maunawain sa lahat ng oras.

ooo

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2 : Ano ang opinyon o masasabi mo sa mga nangyayari ngayon sa ating mundo? Ibigay ang iyong pahayag sa pagsulat nito sa iyong kuwaderno.

1. Ang COVID-19 ay isang malubha at nakahahawang sakit.	2. Ito ay may mga sintomas na ubo, sipon, lagnat, at hirap sa paghinga.	3. Mayroon na raw naimbentong bakuna sa bansa	4. Sabi nila saging ang alternatibong gamot para sa virus na ito.	5. Paggamit daw ng alcohol at mask panlaban paraaupang di mahawa.
---	---	---	---	---

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 : Basahin ang usapan at sagutin ang mga tanong.

Lorna: “Napakinggan mo ba ang balita na ipatutupad daw ni Pangulong Duterte ang Enhanced Community Quarantine (ECQ) sa ilang lugar sa ating bansa?”

Sabel: “Oo nga, makabubuti nga iyon para maiwasan ang pagkalat ng virus dulot ng COVID 19 at maprotektahan ang ating mga kalusugan.”

Lloyd: “Eh, anong mangyayari sa mga mamamayan kung mawawalan sila ng hanapbuhay, mas lalo silang maghihirap.”

Lorna: “Magbibigay naman daw ng ayuda ang pamahalaan para matugunan ang pangangailangan nila.”

Lloyd: “Kakasya kaya ang ayuda na iyan para sa pangangailangan ng bawat miyembro ng pamilya? Noon pa lang sana hinadlangan na ni Pangulong Duterte ang pagpasok ng mga Tsino sa ating bansa para hindi na ito kumalat pa.”

Sabel: “Wala na tayong magagawa kundi ang sumunod sa mga batas at panukala ng ating pamahalaan para sa ikabubuti ng lahat ng mamamayan.”

Ano ang paksa na kanilang pinag-uusapan?

Sabihin mo nga. Ang kanilang pinag-uusapan ay patungkol sa isyung Enhanced Community Quarantine na pinatupad ni Pangulong Duterte.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4 : Sa bahaging ito, maaari kang gumamit ng sanggunian upang mas matutunan mo ang wastong pagpapahayag ng sarili mong opinyon o reaksiyon tungkol sa nabasa o napakinggang isyu hanggang sa mabuo mo ang salaysay. Matapos nito ay maaari mong isalaysay ito sa kahit kanino.

Kumpletuhin ang salaysay sa pamamagitan ng pagbibigay ng iyong sariling reaksiyon.

Dahil sa banta ng COVID 19 sa kalusugan, kaligtasan, seguridad at buhay ng mga mamamayan, ang pamahalaan ay nagpatupad ng Enhanced Community Quarantine (ECQ) para mapagaan kung ‘di man kayang sugpuin ang paglaganap ng COVID. 19. Ang ECQ ay nagdulot ng ‘di magandang epekto sa hanapbuhay at kasiraan sa mga aktibidad ng ekonomiya. Upang makabangon ang ating bansa sa *pandemic* na ito ay kailangan _____.

Kaya naglaan ang gobyerno ng pondo upang matulungan ang mga mahihirap para matugunan ang kanilang mga pangangailangan at ito ay ang tinatawag na Social Amelioration Program (SAP). Ngunit dahil sa mga hindi magandang isyu patungkol dito, nararapat na _____.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Isulat muli ang pangungusap ayon sa ayos nito gamit ang tamang salita ng pagpapahayag ng opinyon. Pumili sa dalawang paksa.

1. Tinatayang nasa isandaang milyon na ang populasyon sa ating bansa.
2. Ano sa palagay mo ang mangyayari sa ekonomiya ng ating bansa?

Pagsunod sa Panuto o Hakbang sa Isang Gawain

Week

6

I

Aralin

Sa aralin na ito, matututuhan mo ang pagsunod sa panuto o hakbang sa isang gawain.

Ang **panuto** ay isang tagubilin o iniuutos kung ano ang gagawin. Maaaring pabigkas o nakasulat ang isang panuto. Mahalaga ang pagsunod sa panuto upang maiwasan ang pagkakamali. Sa pamamagitan ng pag-unawa at pakikinig nang mabuti ay masasagot natin ang mga tanong tungkol sa mahahalagang detalye tungkol dito. Magagawa rin nating makasunod sa panuto kung uunawain nating mabuti ang ating binabasa o pinakikilingan.

Batay sa larawan ano ang masasabi mong ginagawa ng mga pasahero. Ibigay ang mga hakbang sa pagsakay sa isang pampublikong sasakyan.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Ipabasa ang mga panuto sa iyong magulang, kapatid o sinomang nakatatandang kasama sa bahay. Sundin ang isinasaad ng mga panuto, gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. Gumuhit ng parisukat sa gitna ng papel. Gumuhit ng puso sa loob nito. Isulat ang pangalan ng iyong paboritong tao sa loob ng puso.
2. Isulat ang pangalan ng iyong tatay sa loob ng isang parihaba at ang pangalan ng iyong nanay sa loob ng isang bilog. Gumuhit ng linya mula sa parihaba patungo sa bilog upang pagdikitin ito.
3. Gumuhit ng parihaba. Gumuhit ng tatlong bilohaba sa loob nito. Kulayan ang unang parihaba ng asul, pangalawa ng pula at pangatlo ng berde.
4. Gumuhit ng isang bilog. Isulat mo ang pangalan ng iyong alagang hayop sa loob ng bilog.

Ang pagsunod sa panuto ay napakahalaga. Ang maayos na pagsunod sa panuto ay patunay lamang na ang bumabasa, nakikinig at sumusunod ay mga taong madaling makaintindi.

Ang hindi pagsunod dito ay pagpapatunay lamang ng kamangmangan o pagwawalang-bahala. Maraming pagkakamali, pagkalito o pagka-gambala ang bunga ng hindi pagsunod sa panuto.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2 : Sundin ang panutong nasa ibaba.

1. Kumuha ng krayola, lapis, at papel.
2. Iguhit sa papel ang inyong paaralan at kulayan ito.
3. Ilagay ang pangalan ng punongguro sa itaas na bahagi.
4. Isulat ang pangalan ng paborito mong guro sa kanang bahagi.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Gumawa ng talaan ng mga karaniwang panutong ibinigay ng inyong nanay araw-araw. Lagyan ng tsek (/) ang mga panutong naisasagawa mo at ekis (X) ang hindi.

- Magtala ng mga panutong karaniwang ginagamit ninyo sa loob ng silid-aralan o sa bahay.
- Gumawa ng limang panuto na maaari mong ibigay sa iyong mga kapatid upang maiwasan ang gulo at pagkakasakitan sa inyong tahanan.

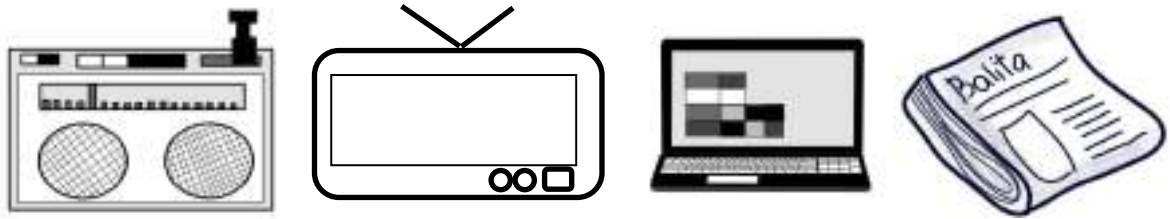
Kahalagahan ng Media

I

Aralin

Ang aralin na ito ay ginawa at sinulat para sa iyo bilang isang mag-aaral. Ito ay makatutulong upang matutuhan ang tungkol sa kahalagahan ng *media*.

Ang broadcast media ay paghahatid ng impormasyon audio o biswal man, sa pamamagitan ng midyang pangmasa tulad ng radyo, telebisyon at internet.

Ibigay ang kahalagahan ng mga larawan na nasa itaas. Sa iyong palagay, bakit natin kailangan ang mga ito?

D

Ipabasa sa iyong magulang, kapatid o sinomang nakatatandang kasama sa bahay ang balita. Sagutin ang mga sumusunod na tanong.

Ayon sa ulat ng isang kilalang pahayagan sa ating bansa, nagnanais ang gobyerno na magbigay ng libreng *internet access* sa mga paaralan bilang tugon sa bagong hamon ng panahong new normal.

Ang *free internet connectivity* ay isasagawa ng Department of Information and Communications Technology sa pakikipag-ugnayan sa Kagawaran ng Edukasyon.

Matatandaang lubos na tinutulan ng Pangulo ang pagkakaroon ng face-to-face learning hangga't wala pang bakuna kontra COVID-19.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Sagutin ang mga tanong.

1. Anong uri ng *media* ang ginamit sa pagpapahayag ng balita?
A. pahayagan B. radyo C. telebisyon D. *internet*
2. Tungkol saan ang balita?
A. libreng gamit sa paaralan C. libreng libreng *internet access*
B. libreng matrikula D. libreng *computer*

3. Anong ahensiya ang magbibigay ng free internet connectivity?
A. DOST B. DTI C. DAR D. DICT
4. Anong uri ng pag-aaral ang hindi pinayagan ng Pangulong Duterte?
A. modular B. radio-based C. face to face D. wala dito
5. Ano ang tawag sa ating panahon ngayon?
A. look normal B. sleeping country C. new normal

Bakit mahalaga ang media sa panahon natin ngayon. Kung ikaw ang tatanungin pabor ka ba sa pagsasara ng ABS-CBN? Bakit ?

Tandaan :

Ang media ay mahalagang bahagi ng pamumuhay ng mga tao sa isang komunidad. Sinasabing ito ay makapangyarihang sandata sa ating komunidad. Malaki ang papel na ginagampanan nito sa pagpapalaganap ng impormasyon na kinakailangang maipaalam sa mga mamamayan.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2 : Gumawa ng isang talata kung paano mapapahalagahan ang isang hayop na malapit ng maubos ang lahi batay sa iyong napanood na balita.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Sa napapanood mo at napapakinggang balita ano ang halaga ng mga ito sa iyo. May natutuhan ka ba sa mga napapanood/napapakinggang balita? Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Gamit ng Panghalip Panao

I

Aralin

Pagkatapos ng aralin na ito, ay inaasahang magamit mo ang panghalip panao sa pagbasa sa iba't ibang uri ng teksto upang mapalawak ang iyong talasalitaan. Ano ang mga panghalip panao? Ang mga **panghalip panao** ay mga salitang ipinapalit o inihahalili sa ngalan ng tao.

Halimbawa: Kami, niya, akin

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Punan ng wastong panghalip na panao ang bawat pangungusap.

Habang _____ ay papasok sa _____ paaralan, may nasalubong _____ matandang babae. Nagtanong _____ kung saan _____ pupunta.

Ang isinagot _____ ay papasok na _____ sa aming paaralan.

D

Sa bahaging ito, mas mapapalalim natin ang iyong kaalaman tungkol sa wastong gamit ng panghalip panao.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2 : Punan ng wastong panghalip panao ang bawat salaysay. Pumili ng sagot sa kahon.

Isa sa _____ karanasan na hindi ko makakalimutan ay nang magpunta _____ sa Balite Falls. _____ at ang aking mga kaibigan ay masayang naglangoy sa malinis na tubig habang si Ben ay nag-iihaw ng isda na _____ kakainin. _____ na rin ang naglinis ng _____ hapag-kainan.

A. aking	B. kami	C. ako	D. aming	E. niya	F. Siya
----------	---------	--------	----------	---------	---------

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 : Bumuo ng limang (5) pangungusap na gumagamit ng panghalip panao.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Gumawa ng isang talata gamit ang panghalip panao na : ako, ko akin, kata, kita, tayo, kami, amin. atin.

Paggamit ng Panghalip Pananong

I

Aralin

Bilang isang mag-aaral ay inaasahang magkakaroon ng pagkatuto sa iba't ibang pagsasanay kung saan ay mahahasa ang iyong kaalaman at magagamit ang iyong mapanuring pag-iisip tungo sa ikauunlad ng kakayahan sa pagsulat ng talata tungkol sa paggamit ng panandang pananong.

Ang **panghalip pananong** ay ginagamit na panghalili sa pangngalan.

Alin dito ang mga panghalip pananong? Pag-aralan ang mga pangungusap sa ibaba. Ano ang masasabi mo sa mga salitang may salungguhit ?

Si Nina ay nag-aaral na mabuti para sa ikagaganda ng kaniyang kinabukasan. **Siya** ay maganda. Siya ay lumahok sa Miss Trans Global.

Sino ang gusto mong manalo sa Miss Trans Global?

Ano-ano ang mga kailangang gawin upang lumakas ang resistensiya?

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Isulat sa patlang ang angkop na panghalip pananong na bubuo sa pangungusap na patanong.

Gaano	Saan	Kailan	Alin	Kanino
Ano	Magkano	Sino	Ilan	

- _____ ang paboritong hayop ni Noli.
- _____ ko ibibigay ang mga lumang laruan.
- _____ ang tatawagan ko mamaya.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2 : Sumulat ng limang (5) pangungusap gamit ang panghalip pananong.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 : Gumawa ng talata na ginagamit ang mga salitang gaano, ilan, magkano, kanino, saan, alin at ano.

Iba't ibang Uri ng Panghalip Panaklaw

I

Aralin

Sa araling ito, matutuhan mo ang iba't ibang uri ng panghalip na panaklaw. Ang **panghalip na panaklaw** (mula sa salitang "saklaw", kaya't may pahiwatig na "pangsaklaw" o "pangsakop") ay tinatawag na *indefinite pronoun* (literal na "panghalip na walang katiyakan" o "hindi tiyak") sa Ingles.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Sabihin kung ang mga sumusunod na salitang may salungguhit ay panghalip panaklaw.

1. Paano ka nagpapasalamat sa Poong Lumikha?
2. Sinoman sa inyo ay walang karapatang manghusga sa taong ito.
3. Hindi lahat ng may COVID-19 ay makikitaan ng sintomas.
4. Pawang mga 4Ps lamang ang hindi makakakuha ng SAP.

D

Gawain 1: Piliin sa loob ng kahon ang mga panghalip panaklaw na angkop sa patlang upang mabuo ang pangungusap. Maaaring gamitin ang salita nang dalawang beses.

1. _____ sa aming panauhin ay kaibigan ni kuya.
2. Halos _____ ng mga taga-Brgy. Sto. Niño ay nanood ng paligsahan.
3. Noong una'y halos limot na ng _____ ang mga katutubong sayaw.
4. Kumusta na lamang sa inyong _____.
5. _____ ay di ako sasama sa masamang gawain.

madla

pawang

kailanman

karamihan

lahat

bawat isa

Tandaan :

Ang mga halimbawa ng panghalip na panaklaw ay ang mga salitang sumusunod: lahat, madla, sinoman, alinman, anoman, saanman, at ilan .

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin at piliin sa loob ng panaklong ang angkop na sagot.

1. Binigyan ng bigas ang (anoman, bawat isa) na dumalo sa pagtitipon.
2. (Sinoman, Anoman) ang kanilang dala ay malugod na tinanggap ng guro.
3. Walang tumutol (alinman, sinoman) sa kanila sa naging desisyon ng mga hurado.
4. Walang (anoman, sinoman) sa kanila ang nagsalita sa pagpupulong.
5. Ang (balana, sinoman) ay pumupuri kay Mayor Isko Moreno.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Basahin at piliin sa loob ng panaklong ang angkop na sagot.

1. Ang (pawa, anoman, iba) sa inyo ay makakapagbigay ng inyong mungkahi.
2. Puwede bang isulat sa pisara ang mungkahi upang mabasa nating (iba, karamihan, lahat)?
3.(Sinomang, Alinmang, Saanmang) dako ng mundo, pagmamahal ang kailangan ng bawat tao.
4.(Sinomang, Alinmang, Saanmang) bagay dito sa lupa ay Diyos lamang ang lumikha.
5.(Bawat isa, lahat, anoman) tayo ay dapat mag-ingat sa lumalaganap na sakit na kung tawagin ay COVID-19.

Pagbibigay ng Kahulugan ng Salita sa Pamamagitan ng Pormal na Depinisyon

I

Aralin

Ang aralin na ito ay ginawa at isinulat para sa iyo bilang isang mag-aaral. Ito ay makatutulong upang matutuhan mo ang tungkol sa pagbibigay ng kahulugan ng salita sa pamamagitan ng pormal na depinisyon.

Ang pormal na salita ay mga salitang pamantayan dahil ito ay kinikilala, tinatanggap at ginagamit ng karamihang nakapag-aaral sa wika. Ito ay gumagamit ng bokabularyo na mas komplikado kaysa sa ginagamit sa araw-araw na usapan. Ang pormal na salita ay kadalasang ginagamit sa mga paaralan at sa iba pang may pangkapaligirang intelektuwal.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 : Gamitin sa pangungusap ang mga sumusunod na salita.

1. alipin
2. maalinsangan
3. kahindik-hindik
4. sanlibutan
5. mabisa

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Gamit ang diksiyonaryong Pilipino, ibigay ang kahulugan ng mga salitang may salungguhit. Piliin ang letra ng may pormal na depinisyon.

1. umaapaw
2. alintuntunin
3. kapatiran
4. nagpunyagi
5. naghinala

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 : Sa pamamagitan ng mga salita sa ibaba, bumuo ng isang talata tungkol sa COVID-19.

1. lumalaganap
2. populasyon
3. malubha
4. daigdig
5. natuklasan

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4 ; Gamit ang diksiyonaryo, ibigay ang pormal na depinisyon ng mga sumusunod na salita.

1. inaruga
2. biyaya
3. maugong
4. labi
5. umiigting

Paggamit ng Diksiyonaryo

I

Aralin

Sa araling ito, matutuhan mo kung paano gumamit ng diksiyonaryo. Ang diksiyonaryo ay nagpapakita ng wastong bigkas ng salita, pagpapantig, uri ng bahagi ng pananalita, ang salitang-ugat, mga kahulugan at kasingkahulugan. Tingnan ang salitang nasa kaliwa, ito ang magsisilbing pamatnubay na salita ng pahina upang magamit ng wasto ang diksiyonaryo.

sulit	sundong
sulit , png., iksamen, litis; pagbabalik ng puhunan sa kalakal; pd., pagsabi, pagsalaysay, paghayag; pu., karapat-dapat	nagawang kabutihan sa kapwa; pagsisi sa kasalanan ng iba
sulok , png., tabing-tabi o gilid ng isang bagay; iskinita; pu., kaloob-looban	sumbilang , png., kandule; isang uri ng hitong-dagat
sulol , png., tubo, supling	sumbo , png., lampara, kandila o ilaw
sulong , png., pag-abante, pagtuloy; paglakad; pagtupad	sumbong , png., suplong, habla, akusasyon, sakdal
sulot , png., paggawa ng paraan na makuha posisyon o puwesto	sumpa , png., pangako, pagpapatibay na magpapahayag ng buong katotohanan o gaganap ng tungkulin; tungayaw na mapahamak

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tingnan ang nakalimbag na pahina ng isang talatinigan. Sagutin ang tanong sa hulihan nito.

A	abot
Unang titik sa alpabeto	abayan , pd. Ihatid sa altar
aba , pdm. Bigkas ng pag Kagulat	abiso , png. paunawa, patalastas
aba , pu. dukha, hamak, alipusta	abo , png. titis, gabok
abaka , png. Halamang dahong may hibla	abogado , png. manananggol
abay , png. konsorte	abono , png. dagdag sa kapos na bayad, pataba
	abot , pd. Kuha

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Sagutin ang mga tanong.

1. Ano ang pamatnubay na salita ng pahina?
2. Ano ang kahulugan ng salitang may salungguhit sa pangungusap?

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Basahin ang salita sa loob ng kahon.

Matibay ang lubid na abaka.

1. Ano ang salitang may kasingkahulugan ng patalastas?
2. Anong uri ng pananalita ang abot?
3. Magbigay ng isang gamit ng diksiyonaryo.

A

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Pag-aralan ang pahina ng diksiyonaryo at sagutin ang mga tanong.

galante	galit
galante - pu. maginoo; mapagbigay ng salapi	galas -png. maligasgas
galang - png. pitagan	galasgas -png, ingay; gaspang
galang - png. pulseras	galing -pu. buhat
galas -png.tining	galing - png. anting-anting
galas -png. tining ng asukal	galit - png. husay
	galit - png. poot
	galit - pu. yamot

1. Ano ang kahulugan ng salitang galang sa pangungusap?
2. Ilang pantig mayroon ang salitang galasgas?
3. Ano ang pamatnubay na salita ng pahina?
4. Anong uri ng pananalita ang galante?

Susi sa Pagwawasto

Week 1

doktor guro bola bahay	Mang Ambo magsasaka magulang prutas hayop pamilya pista baboy manok okasyon kapitbahay	1. mahahabang nakabaluk- tot na mga buto sa isang tao 2. taong nagsasabi ng mga mangyayari sa darating na panahon 3. tirahan ng mga tao 4. istraktura na gina- gawang opisina, kon- dominyum, paaralan at iba pa 5. anomang bagay na kailangang lutasin at so- lusyunan	1. A 2.B 3. D 4. C 5.B	1. Mara, paligsahan 2. Mandy, Zoren, Liza magkakapatid 3. Nelda, bakuran, 4. patintero, Aldrin, Ariel, likod-bahay 5. Belen, Linda, Mila, Ikalimang Baitang 6. tao, pandemya
---------------------------------	--	--	------------------------------------	--

1. pang- kultura 2. halo 3. pagka- layo sa pan- ganib 4. lahat ng bagay sa paligid na hindi gawa ng tao 5. hindi deretsahan	1. ma- ganda 2. mara- mi 3. maba- gal 4. katamta- mang sukat 5. ma- bunga	1. K 2. K 3. H 4. K 5. H	1. Juan 2. Lalawigan ng Ba- tangas 3. Ipinakilala ang tau- han 4. Hindi siya nag-aral 5. Nalugi ang negosyo 6. Wala 7. Nagsisi si Juan	1. wakas 2. simula 3. banghay	1. Kardo at Ben 2. kalsada 3. Papatawid na si Kardo at kala- baw Hinila ng kala- baw ang dyip
---	--	--------------------------------------	--	-------------------------------------	---

Week 2

Week 3

Week 4

1. simula 2.wakas 3. wakas 1. simula 2. gitna 3. gitna 4. wakas	___5 ___1 ___3 ___2 ___4	1. sundan sa radio ang mahahalagang balita 2. mag-imbak ng mga pagkain sa bahay 3. manatiling mahi- nahon 4. making sa balita sa pagbabago ng panahon	1. malalang sakit na nakamamatay 2. upang hindi mahawa 3. huwag lumabas ng ba- hay 4. hanggang wa- lang bakuna	1. ipinanganak sa Badoc, Ilocos norte 2. Blood Compact, Spolarium, Death of Cleopatra 3. dahil sa la- rawang iginuhit ni Juan Luna 4. upang lakarin ang paglaya ng ka- patid
---	--------------------------------------	--	--	--

Week 4

1. Maliitang Pagmimina, Malaking Problema	1.dengue	1. C	1. Ako	1. tulog
2. mayaman sa ginto	2. maruming tubig	2.C	2.Pilipinas	2. babalik
3. dahil kumikita sila	3. sa hapon	3. C	3. lantay	3. tatay
4. dahil ito ay lason	4. may lagnat	4. A	4. Maykapal	4. Maykapal
5. DENR	5. komunsulta sa doktor	5.C	5. likas	5. duyan
			6. adhikain	6. tinapay
			7. bayan	7. laruan
			3. totoo	

Week 5**Week 6**

1. A	1. ako	1. aking	1. tanong bilang 2	1. ano
2. C	2. aming	2. kami	2. tanong bilang 3	2. kanino
	3. aking	3. ako		3. sino
	4. aking	4. aming		
	5. siya			
	6. siyang			

Week 7

1. bilang 2	1. karamihan	1. bawat isa	1. iba
2. bilang 3	2. karamihan	2. anoman	2. lahat
	3. lahat	3. sinoman	3. saanmang
	4. lahat	4. sinoman	4. alinmang
	5. kailanman	5. balana	5. lahat

Week 8

1. sulit	1. pitagan
2. lubid	2. tatlo
	3.galante
	4.mapagbigay ng salapi

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2 Karangalan Village, Cainta Rizal

Landline: 02-8682-5773 local 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

